

بایدن هم مثل ترامپ در مهار ایران شکست خورد!

دستیار ویژه پیشین باراک اوباما اعل کرد؛ همان‌گونه که سیاست فشار حداکثری ترامپ شکست خورد، دولت بایدن هم در مهار ایران شکست خورده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، دنیس راس ضمن یادداشتی در نشریه فارین پالیسی خاطرنشان کرد: ایران اکنون به‌اندازه دو بمب، اورانیوم غنی شده تا سطح ۶۰ درصد- نزدیک به درجه تسلیحاتی- دارد و همچنان به نصب و بهره‌برداری سانتریفیوژهای پیشرفته ادامه می‌دهد که می‌توانند آن را بسیار سریع‌تر از نسل اول سانتریفیوژهای IR-۱ غنی سازی کنند. برنامه هسته‌ای ایران اکنون به طرز چشمگیری فراتر از جایی رفته است که طبق محدودیت‌های برجام می‌توانست برود. از این منظر، تصمیم دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق ایالات متحده برای خروج از برجام، توجیهی را برای ایران ایجاد کرد تا به پیش برود و به وضوح، کمپین فشار حداکثری دوران ترامپ شکست خورد.

رویکرد شکست‌خورده ترامپ در مورد برنامه هسته‌ای ایران، جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا را با میراث دشواری مواجه کرد. اما سیاست بایدن هم تا این‌جا موفق نبوده است. در ۱۸ ماه گذشته، برنامه هسته‌ای ایران شتاب گرفته و شامل مقادیر زیادی از مواد غنی شده انباشته شده و اورانیوم غنی شده ۶۰ درصد و تولید فلز اورانیوم است. من تمایل دولت بایدن برای بازگشت به برجام را درک می‌کنم. پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران را متوقف می‌کند، اورانیوم غنی شده مازادی که تهران انباشته کرده است (۱۹ برابر بالاتر از محدودیت‌های برجام) را به خارج از کشور می‌برد، غنای اورانیوم را تنها تا ۳.۶۷ درصد حفظ و به تولید اورانیوم فلزی و سانتریفیوژهای پیشرفته پایان می‌دهد. اما ایران اکنون، دانش هسته‌ای را توسعه داده و یک کشور در آستانه هسته‌ای شدن است. و زمانی که محدودیت‌های کمی و کیفی برجام در مورد برنامه هسته‌ای‌اش در پایان سال ۲۰۳۰ از بین برود، زمان خروج ایران صفر خواهد بود. برجام نهایتاً تا آن تاریخ کاربرد خواهد داشت. این کار تهدید هسته‌ای ایران را به تعویق می‌اندازد، اما از بین نمی‌آید و در نتیجه، بستگی زیادی به نحوه استفاده ایالات متحده و دیگران از زمان خریداری شده دارد.

یک چیز مسلم است. مقامات ایران، پیشنهاد نهایی را که اتحادیه اروپا به ایرانی‌ها و آمریکایی‌ها ارائه کرده بود، نهایی تلقی نکردند. آنها آن را قابل مذاکره دانستند، قبول کردند اما با چند شرط. اولین مورد، حذف تحریم‌ها برای مشاغل ایرانی بود که با سپاه پاسداران تجارت می‌کنند. دومی، حق از سرگیری تمام جنبه‌های برنامه هسته‌ای خود در صورت خروج مجدد دولت ایالات متحده از برجام بود- به این معنی که غنی سازی تا ۶۰ درصد و تولید فلز اورانیوم که هیچ توجیه غیر نظامی ندارد، مورد پذیرش قانونی قرار بگیرد.

به نظر می‌رسد اروپایی‌ها مایل به پذیرش از سرگیری برجام و پایان دادن به تحقیقات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باشند. همچنین در روز اول اجرای فرآیند اجرایی به ایران اجازه دسترسی به برخی حساب‌های بانکی مسدود شده داده خواهد شد به این ترتیب توپ در زمین آژانس خواهد بود، زیرا هرگونه اقدام آژانس می‌تواند توافق را از مسیر خارج کند. اگر این اتفاق بیفتد و ایران بار دیگر از هرگونه مسئولیت در قبال اقدام ممنوعه فرار کند، ممکن است اطمینان از اینکه ایران برنامه هسته‌ای مخفیانه‌ای ندارد، بسیار دشوار شود.

البته آمریکا می‌تواند شروط ایران را رد کند و ممکن است توافقی صورت نگیرد. اما اگر چنین شود، دولت بایدن برای جلوگیری از پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران آماده انجام چه کاری است؟ رویکرد کنونی باعث می‌شود واشنگتن فشار اقتصادی را از طریق اجرای سخت‌گیرانه‌تر تحریم‌ها افزایش دهد؛ برای مثال، از طریق سرکوب کشورهای که تحریم‌ها را نقض کنند خرید نفت ایران را سخت‌تر کند. اما مشخص نیست که چینی‌ها به خصوص در حال حاضر چقدر واکنش نشان خواهند داد، و کاخ سفید ممکن است با توجه به قیمت، تمایلی به حذف نفت از بازار نداشته باشد. علاوه بر این، ممکن است فشار اقتصادی به تنهایی برای متقاعد کردن رهبران ایران کافی نباشد.

متأسفانه، هم اکنون صداهایی در مجموعه سیاست خارجی آمریکا وجود دارد که نشان می‌دهد نمی‌توان ایران را از تولید سلاح هسته‌ای منع کرد و جهان باید زندگی با آن را بیاموزد. هرچند بایدن می‌گوید ایالات متحده از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای جلوگیری می‌کند اما متأسفانه، مسیری که او دنبال می‌کند این تهدید را نه واقعی که صرفاً یک لفاظی نشان می‌دهد. اگرچه دیر است، اما هنوز برای جلوگیری از تبدیل ایران به کشور در آستانه سلاح دیر نیست. اما قبل از هر چیز لازم است که رهبران ایران باور کنند که در صورت ادامه حرکت به سمت بمب، واقعاً تمام زیرساخت‌های هسته‌ای خود را به خطر می‌اندازند. امروزه، آنها باور ندارند که واشنگتن هرگز علیه آنها از زور استفاده کند. تا زمانی که ایران شک دارد که ایالات متحده از زور علیه آنها یا زیرساخت‌های هسته‌ای آنها استفاده می‌کند، دورنمای کمی برای نتیجه دیپلماتیک وجود دارد.